

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi

Musa EROĞLU^{1*}

Gönderilme Tarihi: 12 Aralık 2020 Kabul Tarihi: 26 Aralık 2020

Öz:

Bu araştırmanın amacı Eğitim fakültesi öğrencilerinin saldırganlık düzeylerini tespit etmek ve bazı değişkenlere göre incelemektir. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmaya 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 230 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin saldırganlık düzeylerini ölçmek için Buss ve Perry (1992) tarafından geliştirilen, Buss ve Warren tarafından (2000) güncellenen ve Can (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 'Saldırganlık Ölçeği' veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada parametrik olmayan testler uygulanmıştır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri ile yaş, cinsiyet, anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi değişkenleri açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Saldırganlık, eğitim fakültesi, öğretmen adayları.

Abstract:

The aim of this research is to respond and examine education faculty students according to some variables. 230 students studying at Mersin University Faculty of Education in the 2019-2020 academic year participated in the research conducted in the scanning model. The "Aggression Scale", developed by Buss and Perry (1992), updated by Buss and Warren (2000), and adapted into Turkish by Can (2002), was used as a data collection tool to measure the aggression levels of the students participating in the study. Nonparametric tests were applied in the research. Education was examined in terms of students' aggression levels and variables of age, gender, mother's education level and father's education level.

Keywords: Aggression, education faculty, pre-service teacher.

¹Mersin Üniversitesi, Türkiye. Orcid ID: 0000-0001-7588-6385

*Sorumlu Yazar (Corresponding Author): eroglumusa33@gmail.com

GİRİŞ

Saldırganlık; karşısındakine üstün gelmek, onu yönetmek, bir işi bozmak, boşa çıkarmak için düşmanca, incitici, hırpalayıcı, acı/ağrı verici amaçlar taşıyan davranış biçimidir. Saldırganlığı genellikle amaca yönelik davranışlar olarak tanımlayabiliriz. Saldırganlık bir bireye, bir gruba veya tüm topluma yönelik olabilir. Saldırgan bir davranışa maruz kalan kişilerde kaçınma davranışı görüleceği gibi, aynı şekilde saldırgan davranışlarla karşılık verme davranışı görülebilir. (Tiryaki, 2000). Saldırganlık, bir hedefe (kişi ya da nesneye) yöneltilmiş bir fiil olup, sözel veya fiziksel olarak; öfke, hiddet veya düşmanlık benzeri duygulanımların fiili karşılığı olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımlamaya başkasına ait mallara ya da eşyalara verilen zarar da dâhil edilebilir. Saldırganlığın en basit ve en çok kabul gören tanımlarından birisi, davranışçı yaklaşımclar tarafından yapılan tanımdır. Bu tanıma göre, bir fiil başkasına zarar veriyorsa saldırgan davranıştır. Duygusal tanımlara göre saldırganlık, öfke duygusunun sebep olduğu bir eylemdir. Gündüsel tanımlara göre ise niyet bir davranışın saldırganlık olup olmadığını belirler (Aktaş, 2001).

İnsanların saldırganlığını açıklayan çeşitli kuramsal yaklaşımlar bulunmaktadır. İçgüdü kuramlarına göre, saldırganlık içgüdüsel bir davranıştır (Freud, 1994; Lorenz, 1996); biyolojik yaklaşımlar, saldırganlığı biyolojik fonksiyonlarla açıklamaktadır (Gunn, 1993; Savrun, 2000). Engellenme-saldırganlık kuramı, engellendiklerinde insanların saldırgan bir şekilde tepki vereceklerini ileri sürerken (Atkinson vd., 2002; Eron, 1994); sosyal öğrenme kuramı, saldırganlığın öğrenilmiş sosyal bir davranış olduğunu belirtmektedir (Bandura, 1978).

İnsan saldırganlığının nedenlerini açıklayan görüşlere bakıldığında saldırganlığın insanların biyolojik yapısında bulunduğunu savunan görüş en eski ve oldukça kabul gören bir görüştür. Bu görüşün en önemli savunucuları arasında Freud gelir. Diğer bir yaklaşım ise etiyolojiye dayanan, insanlarda saldırganlığın doğuştan gelme olasılığını savunan görüştür. Etyologların büyük bir çoğunluğu, saldırganlığın doğuştan geldiğini ve hayvanın yaşamını sürdürmesinde önemli rolü olduğunu savunurlar. İnsanlardaki saldırganlık davranışıyla hayvanlardaki saldırganlık davranışının farklı olduğu öne sürülmektedir çünkü öğrenme insanların saldırgan davranışlarında önemli etkiye sahiptir (Eroğlu,2009). Freud'a göre “saldırganlık, insanın kendine dönük yıkıcı eğilimlerinin dış dünyadaki objelere çevrilmesidir”. Freud herkesin kendine zarar vermek için içgüdüsel bir istek duyduğunu belirtmiştir. Ancak sağlam fonksiyonlara sahip bir benlik, kişinin kendini yok etmesine izin vermeyeceği için, bu içgüdüümüz başka bireylere ya da nesnelere yönelir (Burgerand,1999; Sarkın,2006). Saldırganlığı içgüdüyle açıklayan görüşler saldırganlığı kaçınılmaz ve genetik olarak programlanmış bir davranış olarak görme eğilimindedirler. (Eroğlu,2009). Aile ve toplumun saldırganlık ve şiddet konusunda değer yargılarının, saldırganlıkla ilgili tutumların önemi de göz ardı edilmemelidir. Çocukluk yaşlarından itibaren saldırganlığı ve şiddeti öğrenen çocuklar, bu tür davranışları genellikle ömür boyu devam ettirirler (Erşan,2009).

Adler'e göre ise saldırganlık bireylerin biyolojik yapısından kaynaklanan bir dürtü olarak değil, insanların kendi ihtiyaçlarını karşılama isteğinden kaynaklanan ve yerine getirilemeyen sorumluluklar karşısında başvurduğu akılcı olmayan davranış biçimleri olarak tanımlamaktadır (Gümüş, 2000).

Sosyal öğrenme kuramcılarının göre insanlar doğuştan saldırgan değildir. Sosyal Öğrenme kuramcılarının göre saldırganlık sosyalleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İçsel

güçlerden çok dışsal güçlerin bireyi saldırganlığa ittiğini savunmaktadırlar. Geçmiş yaşantıların saldırganlığın hangi durumlarda ne zaman ve de ne sıklıkla ortaya çıkacağını belirlediğini, çocukların nerede nasıl davranmaları gerektiğini model olarak aldıkları ana babalarının davranışlarından öğrendiklerini, çevreden ve aileden edindikleri saldırgan rol modellere özenerek saldırgan davranışlarda bulduklarını ileri sürmektedir. Saldırganlığa içgüdü ve engellenme açısından bakan görüşlerle karşılaştırıldığında, sosyal öğrenme yaklaşımını benzersiz kılan şey, saldırganlığı değiştirebilir ve engellenebilir bir olgu olarak görmesidir.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin demografik değişkenlere göre incelemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma eğitim fakültesi öğrencilerinin saldırganlık düzeylerini inceleyen genel tarama modelinde bir araştırmadır. Tarama modelleri geçmişte ya da hali hazırda var olan bir durumu var olduğu şekli ile ortaya koymaya çalışan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2014).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören ve rastgele seçilen 230 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma grubundaki öğrencilerin 156'sını kadınlar, 74'ünü erkekler oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada öğretmen adaylarının demografik özelliklerini belirlemek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ve öğrencilerin saldırganlık düzeylerini tespit etmek amacıyla Buss ve Perry (1992) tarafından geliştirilen, Buss ve Warren tarafından (2000) güncellenen ve Can (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 'Saldırganlık Ölçeği' veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Kişisel Bilgiler Formu uzman görüşü ve literatürde yer alan benzer araştırmalar dikkate alınarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

Saldırganlık Ölçeği fiziksel saldırganlık, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık ve dolaylı saldırganlık olmak üzere beş alt bileşenden oluşmaktadır. Saldırganlığın beş farklı boyutunu belirlemek için toplam 34 maddeden oluşan ankete katılımcılar; (1) karakterime hiç uygun değil, (2) çok az uygun, (3) biraz uygun, (4) çok uygun ve (5) tam uygun şeklinde beşli likert tipi yanıtlar vermektedir (Buss and Warren, 2000). Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 170, en düşük puan 34'dür. Saldırganlık ölçeği toplam puanı yüksek ise, bireyin alt ölçek puanlarını incelemek gerekir. Ölçekten alınan puanlardan 58 ve aşağısı düşük, 59 ve 110 arası orta, 111 ve üzeri yüksek saldırganlık düzeyine işaret etmektedir. Bu değerler, ölçeğin saldırganlık düzeylerini kayda değer düzeyde doğru yansıttığını ortaya koymakla birlikte, bireylerin kendi ifadelerinin samimi ve güvenilir olduğunu düşündürmektedir. Ölçekten alınan puanlar genelde her bir bileşen ayrı ayrı göz önünde bulundurularak değerlendirilmektedir. Ölçeğin her bir alt bileşeninden alınan yüksek puan, bireyin o faktöre ilişkin saldırganlık davranışına sahip olduğunu göstermektedir (Can, 2002). Buss ve Perry (1992) tarafından yapılan test tekrar düzeyleri 0,72 ile 0,80 arasında değişmektedir. Ölçeği dilimize kazandıran Can (2002) tarafından yapılan iç tutarlılık çalışmasında ise alfa katsayısı toplam ölçüm için 0,91; alt ölçekler için fiziksel saldırganlıkta 0,83-0,85, sözel saldırganlıkta 0,36-0,59, öfkede 0,72-0,74,

düşmanlıkta 0,74-0,75, dolaylı saldırganlıkta 0,36-0,53 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmada da ölçek toplam iç tutarlılık alfa katsayısı 0,84 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

İstatistiksel çözümler yapmak amacıyla SPSS 23 paket programı kullanılmıştır. Veriler normal dağılmadığı için nonparametrik testler kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi, çoklu karşılaştırmalarda ise kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde çalışmadan elde edilen bulgulara yer verilmiştir

Tablo 1. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin cinsiyete göre saldırganlık düzeylerine ilişkin Mann-Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Kadın	156	111,78	17438,00	5192,000	,218
Erkek	74	123,34	9127,00		

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda cinsiyete bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmemiştir (U= 5192,000, p=,218).

Tablo 2. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin anne babalarının sağ olma durumuna göre saldırganlık düzeylerine ilişkin Mann-Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Sağ	209	114,37	23904,00	967,000	,034
Sağ Değil	14	76,57	1072,00		

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırma grubunun saldırganlık düzeylerinin toplam puanlarına uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda anne babalarının sağ olma durumuna bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmiştir (967,000, p=,034). Farkın anne babası sağ olanlar yönünde olduğu tespit edilmiştir. Bir başka ifadeyle anne-babası sağ olanların puanlarının sap olmayanlara göre istatistiksel olarak daha fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin anne babalarının birlikte ya da ayrı olma durumuna göre saldırganlık düzeylerine ilişkin Mann-Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Birlikte	202	117,00	23633,50	2525,500	,359
Ayrı	28	104,70	2931,50		

Tablo 3’te görüldüğü üzere araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda anne babalarının birlikte ya da ayrı olmalarına bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmemiştir (U= 2525,500, p=,359).

Tablo 4. Eğitim fakültesi öğrencilerinin yaşlarına göre uygulanan kruskal Wallis testi sonucu tablosu

yaş	Sıra Ortalaması	sd	x ²	p
1	122,94	2	3,207	,201
2	112,90			
3	101,14			

Tablo 4 te görüldüğü gibi araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda yaş faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Tablo 5. Eğitim fakültesi öğrencilerinin anne eğitim düzeylerine göre uygulanan Kruskal Wallis testi sonucu tablosu.

Anne eğitimi	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Fark
1	108,03	5	21,315	,001	(3-4,2-4,1-4)
2	111,81				
3	95,67				
4	152,63				
5	89,10				
6	131,35				

1. Okuma yazma bilmeyenleri,
- 2 okur-yazarları,
- 3 ilkokul mezunlarını,
- 4 orta okul mezunlarını,
- 5 lise mezunlarını,
- 6 ise üniversite ve üzeri eğitim almış.

Tablo 5 te görüldüğü gibi araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda annenin eğitim düzeyi faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. $P = ,0001$ Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın 3-4, 1-4, 2-4 arasında olduğu görülmüştür.

Tablo 6. Eğitim fakültesi öğrencilerinin baba eğitim düzeylerine göre uygulanan Kruskal Wallis testi sonucu tablosu.

Baba eğitimi	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
1	97,13	5	7,897	,162
2	117,74			
3	101,41			
4	134,97			
5	120,50			
6	103,88			

1. Okuma yazma bilmeyenleri,
- 2 okur-yazarları,
- 3 ilkokul mezunlarını,
- 4 orta okul mezunlarını,
- 5 lise mezunlarını,
- 6 ise üniversite ve üzeri eğitim almış.

Tablo 6 da görüldüğü gibi araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda annenin eğitim düzeyi faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir.

Tablo 7. Eğitim fakültesi öğrencilerinin aile gelir düzeylerine göre uygulanan Kruskal Wallis testi sonucu tablosu.

Ailenin Düzeyi	Gelir	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
1	108,08		4	21,447	,000
2	138,03				
3	114,97				
4	103,67				
5	54,46				

1 en düşük gelir düzeyini 5 ise en yüksek gelir düzeyini göstermektedir.

Tablo 7 de görüldüğü gibi araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda ailenin gelir düzeyi faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın 5-3, 5-2 arasında olduğu görülmüştür.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular tartışılmış ve çıkarılan sonuçlar ortaya konulmuş ve araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Mann- Whitney U testi sonucunda cinsiyete bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmemiştir. Bir başka deyişle cinsiyetin saldırganlık düzeyine etki etmediği gözlemlenmiştir. Araştırma grubunun saldırganlık düzeylerinin toplam puanlarına uygulanan Mann- Whitney U testi sonucunda anne babalarının sağ olma durumuna bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmiştir. Farkın anne babası sağ olanlar yönünde olduğu tespit edilmiştir. Bir başka ifadeyle anne-babası sağ olanların puanlarının sağ olmayanlara göre istatistiksel olarak daha fazla olduğu görülmüştür. Diğer çalışmalarda da (Barber, 1996; Barber ve Harmon, 2002; Cui vd., 2014; Kındap vd., 2008; Little ve Seay, 2014) benzer sonuçlar görülmüştür. Bu durumun sebebi anne babaların çocuk yetiştirme tutumları ve psikolojik kontrol davranışlarının sebep olduğu öngörülmektedir. Araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Mann- Whitney U testi sonucunda anne babalarının birlikte ya da ayrı olmalarına bağlı olarak sonuçlarda bir farklılaşma gözlenmemiştir. Araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda yaş faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Bir başka deyişle yaşın ilerlemesinin saldırganlık davranışlarının değişmesine bir etki etmediği öngörülmektedir. Diğer çalışmalarda da (Doğan,2016) benzer sonuçlar elde edilmiştir. araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda annenin eğitim düzeyi faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın 3-4, 1-4, 2-4 arasında olduğu görülmüştür. Lise mezunu annelerin çocuklarının hem okur yazar olmayan, hem ilkokul hem de ortaokul mezunu annelerin çocuklarından daha yüksek seviyede saldırgan oldukları gözlemlenmiştir. Literatürde konuyla ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda annenin eğitim düzeyi faktörü ile saldırganlık

arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir. Araştırma grubunun saldırganlık düzeyleri toplam puanlarına uygulanan Kruskal Wallis testi sonucunda ailenin gelir düzeyi faktörü ile saldırganlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın 5-3, 5-2 arasında olduğu görülmüştür. Yapılan başka bir çalışmada (Oslu,2020) benzer sonuçlar bulunmuştur. Yüksek gelire sahip ailelerin bireye özerklik desteğini daha fazla hissettirmesinin yüksek olduğu öngörülmektedir.

Sonuç olarak cinsiyet, yaş anne-babanın birlikte ya da ayrı olması gibi faktörlerin saldırganlık düzeyinde istatistiksel anlamlı bir etkiye sahip olmadığı gözlemlenmiştir. Anne ve babanın eğitim düzeyi ve gelir düzeyi gibi faktörler ise saldırganlık düzeyi üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu konu da araştırma yapmak isteyen araştırmacılara kişilik özellikleri ve saldırganlık düzeyi arasındaki ilişkiyi, psikolojik sağlık ile saldırganlık düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aktaş, V. (2001). *Çocuklarda saldırganlık ile olumsuz niyet yüklem eğilimleri arasındaki ilişkiler* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. N. (2002). *Psikolojiye giriş*. Yavuz Alogan (Çev.). Arkadaş.
- Bandura, A. (1978). Social learning theory of aggression. *Journal of Communications*, 28(3), 12-29.
- Barber, B. K. (1996). Parental psychological control: Revisiting a neglected construct. *Child Development*, 67(6), 3296-3319.
- Barber, B. K., ve Harmon, E. L. (2002). *Violating the self: Parental psychological control of children and adolescents*. B. K. Barber (Ed.), *Intrusive parenting: How psychological control affects children and adolescents* (pp. 15-52). American Psychological Association Press.
- Cui, L., Morris, A. S., Criss, M. M., Houlberg, B. J., ve Silk, J. S. (2014). Parental psychological control and adolescent adjustment: The role of adolescent emotion regulation. *Parenting*, 14(1), 47-67.
- Eroğlu, E. (2009). Saldırganlık davranışının boyutları ve ilişkili olduğu faktörler: lise ve üniversite öğrencileri üzerine karşılaştırmalı bir çalışma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 205-221.
- Erşan, E. E., Doğan, O., Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin sosyodemografik açıdan değerlendirilmesi. *Cumhuriyet Tıp Dergisi*.
- Eron, L. D. (1994). *Theories of aggression: From drives to cognitions*. *Aggressive Behavior: Current Perspectives*. L. R. Huesmann (Ed.). Plenum Press.
- Geçtan, E. (1990). *Psikanaliz ve sonrası*. Remzi Kitabevi.
- Guerra, Nancy G. ve Ronald G. Slaby. (1990). Cognitivemediators of aggression in adolescent offenders: 2. intervention. *Developmental Psychology*, 26, 269-277.
- Gunn, J. (1993). *Human violence: A biological perspective*. *Violence in Society*. Pamela J. Taylor (Ed.). Royal College of Physicians of London.
- Gümüş, T. (2000). Kendini kabul düzeyleri farklı lise öğrencilerinin bazı değişkenlere göre saldırganlık düzeyine etkisi [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

- Kındap, Y., Sayıl, M., ve Kumru, A. (2008). Anneden algılanan kontrolün niteliği ile ergenin psikososyal uyumu ve arkadaşlıkları arasındaki ilişkiler: Benlik değerinin aracı rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, 23(61), 95-110.
- Little, M., ve Seay, D. (2014). By-gender risk paths of parental psychological control effects on emerging adult overt and relational aggression. *Journal of Social and Personal Relationships*, 31(8), 1040-1067.
- Savrun, M. (2000). *Şiddetin Nörobiyolojisi*. Biyolojik, sosyolojik, psikolojik açıdan şiddet. İbrahim Balcıoğlu (Ed.). Yüce.
- Şahan, M. (2007). Lise öğrencilerinde saldırganlığı yordayan bazı değişkenlerin incelenmesi [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Tiryaki, Ş. (2000). *Spor psikolojisi*. Eylül Kitap ve Yayınevi.

EXTENDED ABSTRACT

Analysis of Aggression Levels of Education Faculty Students

The aim of this research is to examine education faculty students' aggression levels according to certain variables. 230 students studying at Mersin University Faculty of Education in the 2019-2020 academic year participated in the research which was carried out using survey model. The "Aggression Scale", developed by Buss and Perry (1992), updated by Buss and Warren (2000), and adapted into Turkish by Can (2002), was used as data collection tool to measure the aggression levels of the students participating in the study.

Nonparametric tests were applied in the research. Education faculty students' aggression levels were analyzed according to variables of age, gender, mother's education level and father's education level. Aggression is a form of behavior that involves hostile, hurtful, abrasive, painful / painful purposes in order to overcome the other, to direct him, to ruin a business, to make it in vain. We can generally define aggression as purposeful behaviors. Aggression can be directed at an individual, a group, or the whole community.

People who are exposed to an aggressive behavior can be observed displaying avoidance behavior, as well as responding with aggressive behavior. Aggression is an act directed at a target (person or object), verbally or physically; It is defined as the actual response of anger, rage or hostility-like emotions. Damage to someone else's property or property can also be included in this definition. One of the simplest and most widely accepted definitions of aggression is the definition made by behavioral approaches. According to this definition, if an action harms another, it is aggressive behavior. According to emotional definitions, aggression is an action caused by anger. According to motivational definitions, intention determines whether a behavior is aggression or not. In this study, the aggression levels of the education faculty students were examined depending on various variables.

As a result, it was observed that aggression levels did not significantly differ depending on factors such as gender, age, being together or separated. However, aggression levels significantly differed depending on factors such as the education level and income level of the mother and father.